

Vestjyllands Andel A.m.b.A.

Vesterkær 16, 6950 Ringkøbing
CVR-nr. 61 72 96 15

Årsrapport for regnskabsåret 01.07.17 - 30.06.18

Årsrapporten er godkendt på den
ordinære generalforsamling, d. 26.09.18

Jens P. Bendtsen
Dirigent

Koncernoplysninger m.v.	3 - 4
Koncernoversigt	5
Ledelsespåtegning	6
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	7 - 9
Ledelsesberetning	10 - 20
Resultatopgørelse	21
Balance	22 - 23
Egenkapitalopgørelse	24
Koncernens og modervirksomhedens pengestrømsopgørelse	25 - 26
Noter	27 - 47

Virksomheden

Vestjyllands Andel A.m.b.A.
Vesterkær 16
6950 Ringkøbing

Telefon: 97 32 10 11
Hjemmeside: www.vja.dk
Hjemsted: Ringkøbing-Skjern
CVR-nr.: 61 72 96 15
Regnskabsår: 01.07 - 30.06
31. regnskabsår

Ledelse

Steen Bitsch

Bestyrelse

Leif Haubjerg
Jens P. Bendtsen
Niels Overgård
Martin Pedersen
Alex Ostersen
Troels Lundby
Brian Agerbo
Otto Lund
Kurt Jensen
Bjarne V. Andersen
Martin Møller Jensen

Revision

Beierholm
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Pengeinstitut

Sydbank

Dattervirksomheder

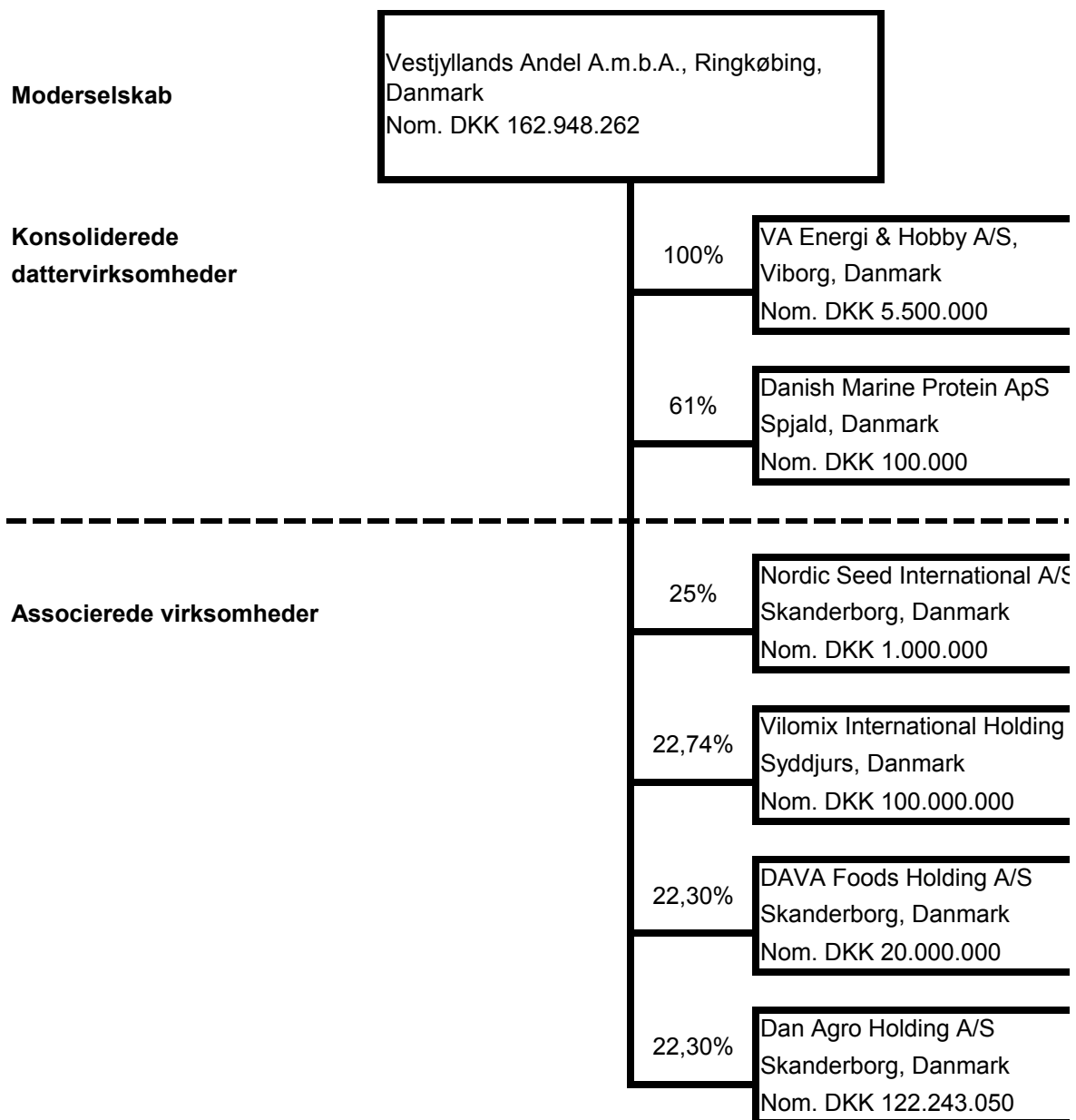
VA Energi & Hobby A/S, Viborg
Danish Marine Protein ApS, Ringkøbing-Skjern

Associerede virksomheder

Nordic Seed International A/S, Skanderborg
Vilomix International Holding A/S, Skanderborg
DAVA Foods Holding A/S, Skanderborg
Dan Agro Holding A/S, Skanderborg

Vi har dags dato aflagt årsrapporten for regnskabsåret 01.07.17 - 30.06.18 for Vestjyllands Andel A.m.b.A.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og modervirksomhedens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 30.06.18 og resultatet af koncernens og modervirksomhedens aktiviteter samt af koncernens og modervirksomhedens pengestrømme for regnskabsåret 01.07.17 - 30.06.18.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Ringkøbing, den 26. september 2018

Ledelsen

Steen Bitsch

Bestyrelsen

Leif Haubjerg
Formand

Jens P. Bendtsen

Niels Overgård

Martin Pedersen

Alex Ostersen

Troels Lundby

Brian Agerbo

Otto Lund

Kurt Jensen

Bjarne V. Andersen

Martin Møller Jensen

Til ejeren i Vestjyllands Andel A.m.b.A.

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Vestjyllands Andel A.m.b.A. for regnskabsåret 01.07.17 - 30.06.18, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis for såvel koncernen som virksomheden samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og virksomhedens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 30.06.18 samt af resultatet af koncernens og virksomhedens aktiviteter samt pengestrømme for koncernen for regnskabsåret 01.07.17 - 30.06.18 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen og virksomheden i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og virksomhedens evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen og virksomheden, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og virksomhedens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og virksomhedens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncernregnskabet og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og virksomheden ikke længere kan fortsætte driften.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncernregnskabet og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet eller årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Holstebro, den 26. september 2018

Beierholm

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 32 89 54 68

Per Lund Nielsen

Statsaut. revisor
MNE-nr. mne23293

KONCERNENS HOVED- OG NØGLETAL**Hovedtal**

Beløb i t.DKK	2017/18	2016/17	01.06.16 30.06.16	2015/16	2014/15
<i>Resultat</i>					
Nettoomsætning	2.099.828	1.981.263	134.076	1.835.950	1.754.459
Bruttofortjeneste	212.551	234.787	17.677	194.713	177.506
Resultat af primær drift	66.056	99.814	8.112	80.513	63.578
Finansielle poster i alt	33.964	38.715	-1.268	36.406	43.116
Årets resultat	93.992	132.656	6.135	112.169	103.074
<i>Balance</i>					
Samlede aktiver	1.690.048	1.537.945	1.425.766	1.490.392	1.119.010
Investeringer i materielle anlægsaktiver	26.297	1.003	15.200	24.330	30.033
Egenkapital	944.954	883.420	745.955	740.684	647.945
<i>Pengestrømme</i>					
Nettopengestrømme fra:					
Driften	47.266	151.797	43.865	155.514	94.606
Investeringer	-53.560	-2.477	-968	-349.070	-61.652
Finansiering	-136.306	-58.074	6.307	59.370	-47.506
Årets pengestrømme	-142.600	91.246	49.204	-134.186	-14.552

Nøgletal

	2017/18	2016/17	01.06.16 30.06.16	2015/16	2014/15
<i>Rentabilitet</i>					
Egenkapitalens forrentning	10%	16%	1%	16%	17%
Overskudsgrad	3%	5%	6%	4%	4%
Aktivernes omsætningshastighed	1	1	0	1	2
<i>Soliditet</i>					
Egenkapitalandel	56%	57%	52%	50%	58%

Definitioner af nøgletal

Egenkapitalens forrentning:	$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$
Overskudsgrad:	$\frac{\text{Resultat af primær drift} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$
Aktivernes omsætningshastighed:	$\frac{\text{Nettoomsætning}}{\text{Gennemsnitlige samlede aktiver}}$
Egenkapitalandel:	$\frac{\text{Egenkapital ultimo} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$

Væsentligste aktiviteter

Virksomhedens aktiviteter består i at skaffe medlemmerne foderstoffer, gødning og andre grovvarer til landbruget og at bistå medlemmerne med tjenesteydelser samt at afsætte medlemmernes produktion af korn og andre produkter.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

Resultatopgørelsen for tiden 01.07.17 - 30.06.18 udviser et resultat på DKK 93.992.166 mod DKK 132.656.329 for tiden 01.07.16 - 30.06.17. Balancen viser en egenkapital på DKK 944.954.419.

Resultatforventningen for regnskabsåret 01.07.17 - 30.06.18 var et resultat før skat på t.DKK 93.500.

Den konsoliderede nettoomsætning for regnskabsåret 2017/18 blev på DKK 2.099,8 mio., hvilket svarer til budget og er DKK 118,6 mio. højere end sidste år. Årets nettoresultat efter skat blev på DKK 94,0 mio. i forhold til budget på DKK 93,5 mio. og DKK 38,3 mio. mindre end sidste år. Resultatet betragtes som tilfredsstillende.

Der er i afvigte regnskabsår gennemført en del ændringer på centrale steder i virksomheden, idet der er sket en betydelig uddelegering af ledelsesansvaret til de respektive funktionschefer. Dette er gjort med henblik på at gøre virksomheden mere stabil overfor de store forandringer, der ventes at ske i primærlandbruget, og for at gøre selskabet mindre personafhængigt. Det er generelt vores indtryk, at denne proces er gået over forventning, og at alle medarbejdere har taget individuelt ansvar for virksomhedens fremtidige udvikling.

Der ligger et betydeligt vækstpotentiale i VA! Dette ønsker vi i sagens natur at udnytte til gavn for vores medlemmer, der således gerne skulle opleve en stadig forbedret konkurrenceevne.

Optimal udnyttelse af produktionsanlæggets kapacitet tillige med en løbende ibrugtagning af den nyeste teknologi skal være den drivende kraft i VA's fortsatte udvikling.

I erkendelse af at succes i høj grad afhænger af de mennesker, som hver dag lægger deres arbejdsindsats i VA, har vi etableret en HR-funktion. HR har som primært formål at sikre den nødvendige tilgang af kvalificeret arbejdskraft samt den nødvendige efteruddannelse af den eksisterende arbejdsstyrke; en bedre udnyttelse af den digitale samfundsomstilling er tilsvarende et væsentligt fokusområde. Sidst, men ikke mindst, er det også væsentligt at uddanne unge mennesker til vores erhverv. Derfor er det besluttet at etablere et elevprogram på forskellige funktionsområder i virksomheden.

På afdelingssiden har vi et ønske om at holde et højt serviceniveau for vores kunder og medlemmer. Samtidigt hermed ønsker vi naturligvis at holde et relativt lavt omkostningsniveau. Der er i skrivende stund ikke planer om at ændre på strukturen, men vi ønsker ikke at bruge omkostninger på udtjent bygningsmasse. Vi vil derfor løbende vurdere anlæggene og fjerne gamle bygninger således, at vores anlæg fremstår rationelle og tidssvarende.

Vi er generelt tilfredse med vores fabriksstruktur. Der er på alle fabrikker i det forløbne år gennemført renoveringer og etableret ny teknologi, så vi fremadrettet kan levere foder af bedste kvalitet for på den måde at understøtte vores medlemmers forskellige ønsker til foderløsninger. VA skal ikke prange nogen noget på, de ikke har brug for, men derimod medvirke til konstant at forbedre produktionsøkonomien i primærlandbruget. Derfor er en fleksibel fabriksstruktur af stor betydning, og vi kan således tilbyde økologisk, non-GM, Basismix-kvægfoder samt Basismix-svinefoder i stort set alle afskygninger.

Tilvejebringelse af importerede råvarer er også af stor betydning. Derfor ønsker vi fortsat at udbygge samarbejdet med de vestjyske havne for på den vis at forsøge at minimere transporttid og spare ekstra lagerhåndtering. Jo flere tons vi kan få over vores lokale havne, jo lavere enhedsomkostninger. Vi vil derfor opfordre alle til at bakke op om dette system.

Risikostyring er et nøgleord i alle virksomheder. Derfor har vi valgt at mande op på den front således, at ikke kun VA, men også vores medlemmer kan få direkte hjælp og sparring til at disponere fordelagtigt på såvel indkøb som på salg. Her er rettidighed af stor betydning. Vi vil løbende udvikle denne service i de kommende år.

VA er ejet af danske landmænd, der er en drivende præmis for selskabet, idet et aktivt medlemsdemokrati er af stor betydning. Tidligere generationer har med fremsynethed etableret en effektiv indkøbsorganisation, som vi alle har fornøjelsen af at få lov at drive videre. Derfor er det væsentligt, at man udnytter sin demokratiske ret og pligt til at præge og udvikle selskabet således, at selskabet står stærkt, også til gavn for de kommende generationer.

Fusionen med Næsbjerg Foderstofforening er forløbet godt, og vi er blevet taget godt imod af de lokale landmænd uagtet det faktum, at der er sket betydelige forandringer i indeværende år. Det er vores klare ambition at konsolidere vores tilstedeværelse, og vi anskuer således området som strategisk vigtigt.

VA har ingen aktuelle planer om fortsat fusionsvækst, men er omvendt heller ikke afvisende overfor at se på rationaliseringstiltag, som kan medvirke til at reducere omkostningerne.

Høst

I skrivende stund er det jo nærmest paradoksalt at skulle beskrive sidste års høst, når man allerede kender resultatet af indeværende års høst. Høsten 2016/17 blev på mange måder utraditionel, og der er noget der tyder på, at det utraditionelle er blevet traditionelt.

En samlet høst på ca. 9,5 mio. tons korn gav en betydelig vækst i behandlingsindtægterne.

Heldigvis har VA tilstrækkelig tørringskapacitet til at kunne håndtere store mængder. Ligeledes er der i hele medarbejderstaben en grundlæggende forståelse for vigtigheden af at redde, hvad reddes kan. Med de store udsving fra år til år er det afgørende, at man også husker at støtte op om sit lokale selskab på andre områder.

Medlemmer

VA har i dag 3.903 medlemmer mod 3.920 medlemmer sidste år. Vi har dog i det forgangne år opfordret 91 andelshavere med en andelskapital på mindre end DKK 1.000 til at melde sig ud - det har de fleste gjort. Samtidig er der kommet mange nye andelshavere til, hvorfor udviklingen samlet set er meget positiv.

Danish Marine Protein (DMP)

VA valgte sidste efterår at gå ind i DMP på baggrund af en stadig stigende efterspørgsel efter bæredygtigt lokalt produceret protein. At vi så samtidig kan afhjælpe et stigende problem med søstjerner i de indre danske farvande er bare en yderligere gevinst. For stor forekomst af søstjerner vil på sigt skabe iltsvind, og så ved vi godt, hvem der får skylden. Den samlede investering forventes at være omkring DKK 15 mio. ; VA ejer 61% af aktiekapitalen.

Energi & Hobby

1. marts 2018 skrev Energi & Hobby historie med åbningen af endnu en butik i Næsbjerg. Interessen for den nye butik var overvældende, og mange af lokalområdets borgere lagde vejen forbi butikken i åbningsweekenden. Butikken har efterfølgende bevist sit værd med fornuftig omsætning og en god tilstrømning af kunder fra både Næsbjerg og omegnsbyerne.

Butikkerne i Grønhøj og Snebjerg holdt som sædvanligt åbent hus første weekend i april. Dette blev uden sidestykke det bedste åbent hus i flere år - godt hjulpet på vej af et dejligt forårsvejr og nogle super tilbud lagde flere tusinde mennesker vejen forbi.

Kunderne værdsætter stadig god personlig service kombineret med et bredt udvalg af kvalitetsvarer til en ordentlig pris. Dette understreges af den stadig stigende interesse for vores butikker med dertilhørende omsætningsfremgang. Vi vil dog også se på muligheden for mere E-handel.

Energi

Grundet svækket udbud fra OPEC og Rusland har prisniveauet på brændstoffer været stigende det seneste år. Til trods for politiske beslutninger om at begrænse forbruget af fossile brændstoffer og dermed et nedadgående marked har VA formået at øge afsætningen. Dette i et stærkt samarbejde med 2 af Danmarks stærkeste olieleverandører Circle K og OK. Farvet agrodiesel er i dette regnskabsår faktureret i VA. Fyringsolie og andre dieselloier faktureres fortsat i VA Energi & Hobby. Herved opnås muligheden for nu at tilbyde overskudsudlodning til medlemmer af VA. Også det forgangne år har VA valgt at følge en stram prispolitik med nok markedets laveste listepri.

For at støtte mange års fremgang i energisalg til lokale landmænd, maskinstationer, entreprenører, industri og private i det meste af Jylland, har VA nu valgt at øge bemanningen i energigruppen.

Generelt har regnskabsåret 2017/18 været et godt år. Afsætningen af brændstoffer er steget ca. 10% ift. året før.

Gris

Grisegruppens medarbejderstab er i løbet af året blevet tilpasset omsætningsstigningen og et øget behov for produktrådgivning. Det er vigtigt, at vi er opdaterede med driftsgrenes faglige udvikling, så vi kan rådgive og produktudvikle efter den nye viden.

Med produktionsrådgivning vil kunder i VA opleve sparring og rådgivning på "staldgangen" omkring foder og fodring af dyrene. Vi kommer med forslag til, hvordan fodringen kan optimeres og følger op herpå. Vi kigger på, hvordan dyrene har det, og giver herudfra et bud på, hvad der kan optimeres. Gennem produktionsrådgivning bliver afstanden mellem kunden, optimering og foderfabrikken mindre.

VA sælger kvalitetsfoder og lægger vægt på, at vi sælger det, vi har aftalt, at vores produkter indeholder nytænkning, og at vi i maksimalt omfang tilgodeser vores husdyrs sundhed og trivsel. Medicinsk zink er på vej ud af fravænningsfoderet. Vi har flere løsninger på hylden, mindre belastende og bedre proteinprofil er en af mulighederne.

Søstjernemel kom i svinefoderet i 2017. Det har været en god oplevelse. Vi har brugt lidt i konventionelt smågrisefoder og mere systematisk i økologisk foder. Ædelysten er god, og proteinprofilen og fedtsyreprofilen imødekommer ønskerne til foder med funktionelle egenskaber.

Økologisk svinefoder er fra 1. januar 2018 100% økologisk. VA tilbyder et bredt sortiment, og i samarbejde med kunder og Aarhus Universitet har vi udviklet løsninger, der tilgodeser miljø og funktionalitet.

Kvæg

2017/18 blev et år, hvor der var vækst på både kvægfoder, non-GM foder og økologisk kvægfoder. Vi har valgt at sige farvel til en del engrosfoder på især kalvesiden, så salget blev ikke øget samlet set, men heldigvis blev det øget til andelshaverne. Vi oplever stadig en stor efterspørgsel efter de løsninger vi kan tilbyde, hvilket er med til at øge det samlede DB i landbruget.

Vores produktkonsulenter forsøger altid at tage udgangspunkt i ejendommens samlede forhold. Det gør også, at vi har mange basismixløsninger, hvor det er kundens forhold, der er tænkt ind i kraftfoderet ned til mindste detalje. Her kommer vores medarbejderes høje faglige ekspertise virkelig til sin ret.

I fremtiden ser vi store muligheder for at udnytte diverse alternative råvarer til fodring af koen. Disse varer udnyttes bedst ved at tænke dem ind i kraftfoder, da det kan være vanskeligt at håndtere mange forskellige råvarer. Flexibilitet i fodringen bliver helt sikkert et stort emne fremover.

Økologi

Økologi er i kraftig vækst i disse år på grund af en større efterspørgsel fra forbrugerne. Landbruget har taget udfordringen op, og en del landbrug er nyomlagte eller under omlægning.

De mange nye økologer har øget efterspørgslen efter foder, og VA har gennem flere år haft vækstrater i foderproduktionen på over 30%. Det har ført til øgede investeringer i fabrik og lagerfaciliteter på vores øko-afdeling i Vibbjerg. Vi har også budt en del nye medarbejdere velkomne på fabrikken, der nu kører i døgndrift.

Nye økologer har ligeledes udfordret vores specialiserede økologiske salgskonsulenter på råd og vejledning. Det har efter vores opfattelse været til gensidig gavn.

Planter

2017/18 har været et udfordrende år på plantesiden, hvor efteråret viste sig fra sin våde side og gjorde etableringen af vintersæd til en udfordring. Det resulterede i et rekordstort salg af vårsædsafgrøder. Efterspørgslen efter rådgivning er stadig voksende, og vi har derfor opgraderet på denne front. Høsten 2017 var god, og vi begynder at se valuta for den stigende mængde N, især ser vi en forbedring på kvaliteten. Nordic Seed har atter præsteret flot med nye sorter - hele paletten rundt ligger vores egne sorter i den absolutte top. Fokus på økologien er blevet øget, her har vi også opnået fremgang på alle områder.

Risk management og highlights

Høsten 2017 slog alle tidligere rekorder på flere parametre. Den samlede kornindgang for året var på 278.000 tons, den største i VA's historie. Høsten var særdeles udfordrende at få afviklet pga. den meget våde og relativt sene høst. VA's afdelingsnetværk og samtlige tørreri-kapaciteter kørte med fuld damp og lykkedes flot med opgaven.

Afviklingen af rapsfrø til Scanola Oliemølle er gået godt. På maltbyg, hvor vi havde en betydelig større indgang end de tidligere år, har vi også fået eksekveret varerne på en tilfredsstillende måde. Vi besluttede i maj måned at gemme lidt varer til den nye sæson, da vi vurderede, at der kunne være en gevinst på dette segment.

Råvaremarkederne står sjældent stille ret lang tid ad gangen. Mange faktorer påvirker og giver hurtige bevægelser. Forventninger, spekulanter, forbrugeradfærd, Trump vs. verden, toldtariffer, vejrforhold, politiske tiltag, valuta etc.

Risk management er og bliver essentielt i at drive landbrugsvirksomhed. Risikostyringen er det værktøj, som kan hjælpe med at spotte/forudsige/forberede sig på de forandringer, som er acceptable i forhold til, at man når de strategiske og økonomiske mål. VA vil fremadrettet arbejde på at være endnu mere proaktiv omkring risikostyring hos vores ejerkreds, så vi kan leve op til dagens og morgendagens udfordringer.

Udlodning

Koncernomsætningen for det seneste regnskabsår er DKK 2.099,8 mio. og årets resultat efter skat DKK 94,0 mio.

Vi hilser med tilfredshed endnu en solid stigning i toplinjen velkommen. Dette giver baggrund for årets resultatudlodning, som er historisk højt.

Resultatskabelsen fra inden- og udenlandske investeringer kan ikke gøres til genstand for udlodning, hvorimod hele resultatet skabt i Danmark fratrukket nettofinansieringsomkostninger er besluttet udloddet til medlemmerne.

Det samlede udlodningsbeløb udgør således i år DKK 55 mio. Dette muliggøres af, at VA har en soliditet på 56%, hvilket findes tilfredsstillende for selskabet til at imødegå fremtidige udfordringer. Den historisk store udlodning skal tilsvarende ses i lyset af et vanskeligt driftsår for vores medlemmer og et ønske om at stille mest mulig likviditet til rådighed for medlemmerne det kommende år.

Eksterne aktiviteter

DLA Agro A.m.b.A.

DLA Agro har gennem mange år vist sit unikke værd i forhold til indkøbsstrukturen i den samlede DLA-gruppe. VA er meget tilfreds med samarbejdet, og vi er sikre på, at dette samlet set vil styrke økonomien hos vores andelshavere også i den kommende tid.

Scanfedt A/S og Scanola A/S

Scanfedt og Scanola er tilsvarende vigtige DLA-forsyningsselskaber. Her viser samarbejdet mellem selskaberne sit værd i forhold til at stille de rigtige priser for vores medlemmer, såvel på køb som på salg.

DAVA Energy A/S

Det mangeårige samarbejde med Circle K har været godt og frugtbar og sikret dansk landbrug konkurrencedygtige energipriser. DAVA Energy leverer gode resultater. VA har besluttet at flytte landbrugsdieslen over i VA for på den måde at kunne gøre landbrugsdiesel til genstand for resultatudlodning.

VA Energi & Hobby A/S

Energi & Hobby-butikkerne er et vigtigt udstillingsvindue for VA, og vi ønsker fortsat at profilere disse butikker i fremtiden. Vi har i år udvidet med en butik i Næsbjerg, og vi vil i de kommende år se på muligheden for at skabe en mere effektiv internetbutik.

DAVA Foods Holding A/S

Efter store investeringer og vanskelige afsætningsforhold for æg har DAVA Foods nu rettet op, og selskabet leverer et ganske fornuftigt resultat. DAVA Foods står helt klar til at imødegå kommende udfordringer, og vi har store forventninger til selskabet.

Vilomix International Holding A/S

Vilomix International har kontinuerligt udbygget sine markedsandele på internationalt plan via opkøb og organisk vækst. Vilomix International er det bedst performende selskab i gruppen og leverer fantastiske resultater til VA. Vi er meget tilfredse med samarbejdet.

DAVA International Holding

DAVA International omfatter de samlede gruppeaktiviteter rundt om Østersøen, som vi ejer sammen med Danish Agro. Det er ikke nogen hemmelighed, at vores tyske aktiviteter er udfordrede, og vi arbejder benhårdt på at gøre vores tyske selskab lønsomt. Indeværende års vanskelige høst og manglende udbytter vil uden tvivl også det kommende år udfordre DAVA Internationals regnskab.

Dan Agro Holding A/S / Hedegaard

Dan Agro, tidligere Hedegaard, leverer som sædvanligt solide resultater, og vi er tilfredse med denne investering.

Nordic Seed A/S

Nordic Seed er et meget vigtigt ben for vores virksomhed. Her skabes nye sorter og nye resistenser, som kan reducere forbruget af kemi i landbrugsproduktionen betydeligt de kommende år. Vi ser derfor vores medejerskab af Nordic Seed som en strategisk meget vigtig investering for på den måde at sikre vores medlemmer konkurrencedygtige og gode sorter til den fremtidige landbrugsproduktion.

Bunker

I forbindelse med renoveringen af parkeringspladsen i Ringkøbing kom der en bunker til syne. Vi har valgt at åbne bunkeren for offentligheden, hvilket har givet VA en god og positiv omtale. Der er besøgende næsten dagligt, og vi håber de lægger vejen forbi vores butik ved samme lejlighed.

DNA-proces

I takt med at VA vokser, er det vigtigt at vi holder fast i vores DNA - men hvad er VA's DNA?

DNA'et udgør det unikke fundament for virksomhedens aktiviteter og succes på markedet og har betydning for hele virksomheden inden for både rekruttering, procesoptimering, udvikling, innovation, trivsel hos medarbejderne m.m.

For at blive helt skarpe på svaret gennemførte vi i forsommeren 2018 en spændende DNA proces sammen med medarbejderne. Hvad er så VA's DNA? Svaret fremgår af vores kernefortælling.

Kernefortælling

VA er et rendyrket andelsselskab - og det skal vores medlemmer kunne mærke. Vi stræber efter at levere produkter, viden og rådgivning, der hjælper og udvikler vores kunders forretning.

Hos VA sætter vi en ære i at arbejde med en kort vej fra tanke til handling.

Med en smidig organisation er vi altid klar til at møde markedernes udsving - hurtigt og effektivt.

Vi vil udvise fagligt mod, når vi løser udfordringer for vores kunder og for branchen.

Vi giver vores medarbejdere ansvar, viden og arbejdsrum til at træffe beslutninger.

Vi søger altid at styrke partnerskabet med vores medlemmer, leverandører, producenter og forskning.

Herigennem sikrer vi vores solide fundament inden for innovation og udvikling.

Vi vil udbygge vores førerposition inden for bæredygtighed og økologi - og vi vil sætte en dagsorden inden for de nye muligheder, det giver vores branche - og i samfundet som helhed.

Men det vigtigste er, at det vi leverer, virker i virkeligheden.

Det er det vi kalder for praktisk innovation.

Markedsføring

Vi vil sætte fokus på kernefortællingen i vores fremtidige markedsføring af VA og vores produkter med nyt slogan, der udtrykker essensen af VA's unikke DNA:

Sammen om praktisk innovation

Vi har samtidig givet vores logo et lille eftersyn - resultatet fremgår af årsrapporten her. Logoet vil fremover stå i én farve med udgangspunkt i jordfarver - det giver god mening i forhold til VA's forretning.

Databeskyttelsesforordning/GDPR

Den 25. maj 2018 trådte EU's nye Databeskyttelsesforordning (General Data Protection Regulation) i kraft, og hermed indtrådte også risikoen for at blive pålagt et bødeforlæg på 2-4% af virksomhedens globale årlige omsætning, hvis forordningen ikke efterleves. VA har etableret en GDPR-arbejdsgruppe, der sammen med advokatfirmaet Gorrissen Federspiel har klarlagt samtlige arbejdsprocesser i virksomheden, hvor der behandles personoplysninger og skabt retningslinjer for, hvordan personoplysninger bør håndteres. Endvidere er der udarbejdet databehandleraftaler samt persondatapolitikker til medarbejdere, kunder og andre interessenter. Endelig er alle medarbejdere instrueret om VA's GDPR-retningslinjer for håndtering af personoplysninger. GDPR-arbejdsgruppen vil kontinuerligt arbejde med opgaven for at sikre, at VA efterlever Databeskyttelsesforordningen.

Forventet udvikling

Forventninger til 2018/19

VA forventer en fortsat vækst i det kommende år. Dog vil høsten, som vi nu kender, få en vis indflydelse på resultatet. Vi oplever stor tilgang af kunder, som heldigvis også vælger at blive medlemmer.

Det konsoliderede nettoomsætningsbudget er på DKK 2.433,9 mio., og årets resultat efter skat budgetteres til DKK 105,8 mio., men vil formentlig blive påvirket negativt af høstresultatet 2018.

Efterfølgende begivenheder

Der er efter regnskabsårets afslutning ikke indtruffet begivenheder, som vil kunne påvirke selskabets finansielle stilling væsentligt.

Samfundsansvar

VA har ikke en politik omkring samfundsansvar, men er meget opmærksom på miljøpåvirkninger fra vores anlæg. VA lever op til kravene omkring APV og medarbejderudviklingssamtaler og har enkelte medarbejdere i flexjob og jobpraktik. Endvidere tilbydes helbredstjek af medarbejdere med jævne mellemrum. VA støtter mange lokale aktiviteter, ikke mindst sport til unge.

Måltal for det underrepræsenterede køn

Måltal for bestyrelsen

Måltal og politik for andelen af det underrepræsenterede køn

Bestyrelsen i VA forestår den overordnede ledelse af selskabet og konstituerer sig årligt med formand og næstformand. Bestyrelsen vælges blandt VA's 50 repræsentantskabsmedlemmer, som alle er medlemmer af foreningen og vælges på generalforsamlingen for en toårig periode med mulighed for genvalg. Bestyrelsen består af 10 medlemmer og 1 medarbejderrepræsentant. Som medlem optages driftsenheder m.fl., der anvender varer indenfor foreningens varesortiment, primært i primærlandbruget.

Der er i 2017/18 én kvinde i repræsentantskabet svarende til 2% af repræsentantskabsmedlemmerne. Der har ikke på noget tidspunkt været foreslået eller opstillet kvindelige kandidater til bestyrelsesvalg. Selskabets bestyrelse kan kun i ringe omfang påvirke de lokale procedurer, men opfordrer til, at kvindelige medlemmer opstiller til repræsentantskabsvalg.

VA mener, at mangfoldighed blandt medarbejdere, herunder en mere ligelig fordeling af kønnene, bidrager positivt til arbejdsmiljøet og kan medvirke til at styrke virksomhedens performance og konkurrenceevne.

VA vil således arbejde på at skabe balance mellem kønnene i virksomheden. Status ved udgangen af 2017/18 er, at 1 medarbejder i ledelsen er kvinde svarende til 14% af ledelsen.

Virksomheden ansætter som hidtil ledere under den præmis, at den bedst egnede altid ansættes uanset køn.

Note	Koncern		Modervirksomhed	
	2017/18 DKK	2016/17 DKK	2017/18 DKK	2016/17 DKK
Nettoomsætning	2.099.828.324	1.981.263.398	2.013.337.227	1.797.674.817
Produktionsomkostninger	-1.887.277.538	-1.746.475.969	-1.814.047.059	-1.578.755.919
Bruttofortjeneste	212.550.786	234.787.429	199.290.168	218.918.898
Distributionsomkostninger	-105.016.133	-93.615.128	-100.608.433	-89.421.483
Administrationsomkostninger	-41.995.730	-43.582.462	-41.076.147	-43.530.774
Andre driftsindtægter	517.246	2.224.380	4.412.563	7.740.413
Resultat før finansielle poster	66.056.169	99.814.219	62.018.151	93.707.054
Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	0	3.316.070	4.928.992
Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder	29.982.258	29.899.351	29.982.258	29.899.351
Indtægter af andre kapitalandele, værdipapirer og tilgodehavender, der er anlægsaktiver	11.120.101	17.503.286	11.120.101	17.503.286
Andre finansielle indtægter	2.188.058	2.001.596	2.188.058	1.998.160
3 Andre finansielle omkostninger	-9.326.530	-10.689.111	-9.164.607	-10.899.470
Resultat før skat	100.020.056	138.529.341	99.460.031	137.137.373
Skat af årets resultat	-6.027.890	-5.873.012	-5.145.493	-4.481.044
Årets resultat	93.992.166	132.656.329	94.314.538	132.656.329

4 Resultatdisponering

AKTIVER		Koncern		Modervirksomhed	
		30.06.18 DKK	30.06.17 DKK	30.06.18 DKK	30.06.17 DKK
Note					
	Goodwill	5.353.903	6.520.594	4.890.445	6.520.594
5	Immaterielle anlægsaktiver i alt	5.353.903	6.520.594	4.890.445	6.520.594
	Grunde og bygninger	187.656.347	193.109.435	171.843.736	178.230.220
	Produktionsanlæg og maskiner	33.609.537	30.573.179	31.162.012	30.573.179
	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	23.289.666	22.766.575	23.148.416	22.766.575
6	Materielle anlægsaktiver i alt	244.555.550	246.449.189	226.154.164	231.569.974
7	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	0	16.574.560	40.133.537
7	Kapitalandele i associerede virksomheder	354.090.916	326.468.511	354.090.916	326.468.511
7	Andre værdipapirer og kapitalandele	652.190.176	619.265.531	651.933.864	619.265.531
	Finansielle anlægsaktiver i alt	1.006.281.092	945.734.042	1.022.599.340	985.867.579
	Anlægsaktiver i alt	1.256.190.545	1.198.703.825	1.253.643.949	1.223.958.147
	Råvarer og hjælpematerialer	228.945.985	174.001.720	223.232.730	169.178.860
	Varebeholdninger i alt	228.945.985	174.001.720	223.232.730	169.178.860
	Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	184.848.049	144.451.408	184.763.049	144.451.408
	Andre tilgodehavender	4.506.029	63.226	4.506.029	63.226
	Tilgodehavender hos virksomhedsdeltagere og ledelse	5.363.728	2.804.869	5.363.728	2.804.869
8	Periodeafgrænsningsposter	6.706.474	6.213.025	6.706.474	6.213.025
	Tilgodehavender i alt	201.424.280	153.532.528	201.339.280	153.532.528
	Likvide beholdninger	3.486.953	11.707.234	3.177.194	11.639.555
	Omsætningsaktiver i alt	433.857.218	339.241.482	427.749.204	334.350.943
	Aktiver i alt	1.690.047.763	1.537.945.307	1.681.393.153	1.558.309.090

Note	PASSIVER				
	Koncern		Modervirksomhed		
	30.06.18 DKK	30.06.17 DKK	30.06.18 DKK	30.06.17 DKK	
	Andelskapital	162.948.262	148.594.769	162.948.262	148.594.769
	Reserve for opskrivninger	34.143.372	36.710.172	34.143.372	36.710.172
	Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	313.233.940	302.213.694	313.233.940	302.213.694
	Øvrige lovpligtige reserver	378.610.007	353.610.007	378.610.007	353.610.007
	Overført resultat	891.817	782.529	891.817	782.529
	Forslag til udbytte for regnskabsåret	54.844.681	41.508.496	54.844.681	41.508.496
	Egenkapital tilhørende modervirksomhedens kapitalejere	944.672.079	883.419.667	944.672.079	883.419.667
9	Minoritetsinteresser	282.340	0	0	0
	Egenkapital i alt	944.954.419	883.419.667	944.672.079	883.419.667
10	Hensættelser til udskudt skat	1.394.027	1.778.352	0	0
	Hensatte forpligtelser i alt	1.394.027	1.778.352	0	0
11	Gæld til realkreditinstitutter	93.540.647	76.801.256	93.540.647	67.109.525
11	Gæld til øvrige kreditinstitutter	0	104.342.000	0	104.342.000
11	Leasingforpligtelser	10.657.402	9.850.032	10.657.402	9.850.032
	Langfristede gældsforpligtelser i alt	104.198.049	190.993.288	104.198.049	181.301.557
11	Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	6.997.693	26.662.737	6.997.693	25.603.000
	Gæld til øvrige kreditinstitutter	134.477.974	98.358	134.477.237	98.358
	Modtagne forudbetalinger fra kunder	340.011.058	293.084.312	340.011.058	293.084.312
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	100.730.738	75.447.569	91.402.893	57.747.609
	Gæld til tilknyttede virksomheder	0	0	2.809.570	52.733.875
	Virksomhedsskat	4.915.545	5.673.406	4.072.825	4.061.266
	Anden gæld	52.368.260	60.768.299	52.751.749	60.259.446
	Periodeafgrænsningsposter	0	19.319	0	0
	Kortfristede gældsforpligtelser i alt	639.501.268	461.754.000	632.523.025	493.587.866
	Gældsforpligtelser i alt	743.699.317	652.747.288	736.721.074	674.889.423
	Passiver i alt	1.690.047.763	1.537.945.307	1.681.393.153	1.558.309.090
13	Eventualforpligtelser				
14	Pantsætninger og sikkerhedsstillelser				
15	Nærtstående parter				

Egenkapitalopgørelse

Beløb i DKK	Andelskapital	Reserve for opskrivninger	Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	Øvrige lovpligtige reserve	Overført resultat	Forslag tilhørende moderudbytte for regnskabsåret	Egenkapital til virksomhedens kapitalejere	Minoritetsinteresser	Egenkapital i alt
Koncern:									
Egenkapitalopgørelse for 01.07.17 - 30.06.18									
Saldo pr. 01.07.17	148.594.769	36.710.172	302.213.694	353.610.007	782.529	41.508.496	883.419.667	0	883.419.667
Kapitalforhøjelse	14.353.493	0	0	0	1.038.657	0	15.392.150	0	15.392.150
Dagsværdiregulering af sikringsinstrumenter	0	0	0	0	1.136.063	0	1.136.063	0	1.136.063
Betalt udbytte	0	0	0	0	0	-45.842.789	-45.842.789	0	-45.842.789
Øvrige egenkapitalbevægelser	0	0	-3.747.550	0	-4.334.293	4.334.293	-3.747.550	604.712	-3.142.838
Overførsler til/fra andre reserver	0	-2.566.800	0	0	2.566.800	0	0	0	0
Forslag til resultatdisponering	0	0	14.767.796	25.000.000	-297.939	54.844.681	94.314.538	-322.372	93.992.166
Saldo pr. 30.06.18	162.948.262	34.143.372	313.233.940	378.610.007	891.817	54.844.681	944.672.079	282.340	944.954.419

Modervirksomhed:

Egenkapitalopgørelse for 01.07.17 - 30.06.18

Saldo pr. 01.07.17	148.594.769	36.710.172	302.213.694	353.610.007	782.529	41.508.496	883.419.667	0	883.419.667
Kapitalforhøjelse	14.353.493	0	0	0	1.038.657	0	15.392.150	0	15.392.150
Dagsværdiregulering af sikringsinstrumenter	0	0	0	0	1.136.063	0	1.136.063	0	1.136.063
Betalt udbytte	0	0	0	0	0	-45.842.789	-45.842.789	0	-45.842.789
Øvrige egenkapitalbevægelser	0	0	-3.747.550	0	-4.334.293	4.334.293	-3.747.550	0	-3.747.550
Overførsler til/fra andre reserver	0	-2.566.800	0	0	2.566.800	0	0	0	0
Forslag til resultatdisponering	0	0	14.767.796	25.000.000	-297.939	54.844.681	94.314.538	0	94.314.538
Saldo pr. 30.06.18	162.948.262	34.143.372	313.233.940	378.610.007	891.817	54.844.681	944.672.079	0	944.672.079

Koncernens og modervirksomhedens pengestrømsopgørelse

Note	Koncern		Modervirksomhed		
	2017/18 DKK	2016/17 DKK	2017/18 DKK	2016/17 DKK	
	Årets resultat	93.992.166	132.656.329	94.314.538	132.656.329
16	Reguleringer	6.628.258	7.805.036	233.166	-1.745.375
	Forskydning i driftskapital				
	Varebeholdninger	-54.944.265	-1.495.336	-54.053.870	-2.391.652
	Tilgodehavender	-47.891.752	-9.654.454	-47.806.752	-9.685.055
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	25.283.169	-1.006.131	33.655.284	-4.722.639
	Andre driftsafledte gældsforpligtelser	38.507.388	38.344.841	-10.505.256	49.699.224
	Pengestrømme fra drift før finansielle poster	61.574.964	166.650.285	15.837.110	163.810.832
	Modtagne renteindtægter og lignende indtægter	2.188.058	2.001.596	2.188.058	1.998.160
	Betalte renteomkostninger og lignende omkostninger	-9.326.530	-10.689.111	-9.164.607	-10.899.470
	Betalt selskabsskat	-7.170.076	-6.165.484	-5.133.934	-4.203.292
	Pengestrømme fra driften	47.266.416	151.797.286	3.726.627	150.706.230
	Køb af immaterielle anlægsaktiver	-514.953	0	0	0
	Køb af materielle anlægsaktiver	-30.768.208	-26.297.218	-25.262.830	-26.297.218
	Salg af materielle anlægsaktiver	915.299	1.469.027	915.299	1.469.027
	Køb af finansielle anlægsaktiver	-29.753.223	-2.914.791	-30.621.864	-2.914.791
	Salg af finansielle anlægsaktiver	5.000.000	24.317.181	5.000.000	24.317.181
	Modtaget udbytte	1.560.982	948.718	29.560.982	948.718
	Pengestrømme fra investeringer	-53.560.103	-2.477.083	-20.408.413	-2.477.083
	Kapitaltilførsel	14.958.205	15.542.129	14.353.493	15.542.129
	Betalt udbytte	-44.804.132	-37.553.668	-44.804.132	-37.553.668
	Afdrag på gæld til realkreditinstitutter	-87.543.442	-11.927.261	-76.791.974	-10.884.853
	Optagelse af gæld til kreditinstitutter	99.259.000	0	99.259.000	0
	Afdrag af gæld til kreditinstitutter	-119.341.762	-28.015.678	-119.341.762	-28.015.678
	Indgåelse af leasingforpligtelser	3.175.000	6.181.030	3.175.000	6.181.030
	Afdrag på leasingforpligtelser	-2.009.079	-2.078.034	-2.009.079	-2.078.034
	Afdrag på langfristede gældsforpligtelser i øvrigt	0	-222.796	0	-222.796
	Pengestrømme fra finansiering	-136.306.210	-58.074.278	-126.159.454	-57.031.870
	Årets samlede pengestrømme	-142.599.897	91.245.925	-142.841.240	91.197.277
	Likvide beholdninger ved årets begyndelse	11.707.234	2.542.843	11.639.555	2.523.812
	Ændring ved fusion og køb af virksomhed	0	-6.157.381	0	-6.157.381
	Kortfristede gældsforpligtelser til kreditinstitutter ved årets begyndelse	-98.358	-76.022.511	-98.358	-76.022.511
	Likvide beholdninger ved årets slutning	-130.991.021	11.608.876	-131.300.043	11.541.197

Koncernens og modervirksomhedens pengestrømsopgørelse

Note	Koncern		Modervirksomhed	
	2017/18 DKK	2016/17 DKK	2017/18 DKK	2016/17 DKK
Likvide beholdninger ved årets slutning specificeres således:				
Likvide beholdninger	3.486.953	11.707.234	3.177.194	11.639.555
Kortfristede gældsforpligtelser til kreditinstitutter	-134.477.974	-98.358	-134.477.237	-98.358
I alt	-130.991.021	11.608.876	-131.300.043	11.541.197

	Koncern		Modervirksomhed	
	2017/18 DKK	2016/17 DKK	2017/18 DKK	2016/17 DKK

1. Medarbejderforhold

Lønninger	90.475.101	83.662.260	86.722.577	81.680.504
Pensioner	7.610.523	6.875.301	7.610.523	6.875.301
Andre personaleomkostninger	3.395.437	4.404.560	3.330.708	4.399.930
I alt	101.481.061	94.942.121	97.663.808	92.955.735

De samlede personaleomkostninger er fordelt således:

Produktionsomkostninger	40.001.065	33.885.971	40.001.065	33.885.971
Distributionsomkostninger	34.257.988	29.926.937	31.338.273	27.940.551
Administrationsomkostninger	27.222.008	31.129.213	26.324.470	31.129.213
I alt	101.481.061	94.942.121	97.663.808	92.955.735

Gennemsnitligt antal beskæftigede i året	163	150	158	146
--	-----	-----	-----	-----

Vederlag til ledelsen:

Vederlag til direktion og bestyrelse	2.971.860	3.005.950	2.971.860	3.005.950
--------------------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------

2. Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor

Lovpligtig revision af årsregnskabet	281.600	192.400	253.600	153.800
Andre ydelser	150.860	51.900	124.060	50.400
I alt	432.460	244.300	377.660	204.200

3. Finansielle omkostninger

Renter, tilknyttede virksomheder	0	0	53.837	275.678
Renteomkostninger i øvrigt	9.326.530	10.689.111	9.110.770	10.623.792
I alt	9.326.530	10.689.111	9.164.607	10.899.470

	Koncern		Modervirksomhed	
	2017/18 DKK	2016/17 DKK	2017/18 DKK	2016/17 DKK
4. Resultatdisponering				
Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	14.767.796	51.184.326	14.767.796	51.184.326
Øvrige lovpligtige reserver	25.000.000	93.000.000	25.000.000	93.000.000
Forslag til udlodning for regnskabsåret	54.844.681	41.508.496	54.844.681	41.508.496
Minoritetsinteresser	-322.372	0	0	0
Overført resultat	-297.939	-53.036.493	-297.939	-53.036.493
I alt	93.992.166	132.656.329	94.314.538	132.656.329

5. Immaterielle anlægsaktiver

Beløb i DKK	Goodwill
Koncern:	
Kostpris pr. 01.07.17	8.150.743
Tilgang i året	514.953
Kostpris pr. 30.06.18	8.665.696
Af- og nedskrivninger pr. 01.07.17	-1.630.149
Afskrivninger i året	-1.681.644
Af- og nedskrivninger pr. 30.06.18	-3.311.793
Regnskabsmæssig værdi pr. 30.06.18	5.353.903
Modervirksomhed:	
Kostpris pr. 01.07.17	8.150.743
Kostpris pr. 30.06.18	8.150.743
Af- og nedskrivninger pr. 01.07.17	-1.630.149
Afskrivninger i året	-1.630.149
Af- og nedskrivninger pr. 30.06.18	-3.260.298
Regnskabsmæssig værdi pr. 30.06.18	4.890.445

6. Materielle anlægsaktiver

Beløb i DKK	Grunde og bygninger	Produktionsanlæg og maskiner	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar
Koncern:			
Kostpris pr. 01.07.17	400.394.648	260.834.442	106.715.415
Tilgang i året	9.063.615	11.750.887	9.953.706
Afgang i året	0	0	-3.051.479
Kostpris pr. 30.06.18	409.458.263	272.585.329	113.617.642
Opskrivninger pr. 01.07.17	82.386.517	8.729.201	0
Opskrivninger pr. 30.06.18	82.386.517	8.729.201	0
Af- og nedskrivninger pr. 01.07.17	-289.671.730	-238.990.464	-83.948.840
Afskrivninger i året	-14.516.703	-8.714.529	-9.313.365
Tilbageførsel af af- og nedskrivninger på afhængede aktiver	0	0	2.934.229
Af- og nedskrivninger pr. 30.06.18	-304.188.433	-247.704.993	-90.327.976
Regnskabsmæssig værdi pr. 30.06.18	187.656.347	33.609.537	23.289.666
Regnskabsmæssig værdi i balancen, såfremt opskrivning til dagsværdi ikke havde været foretaget pr. 30.06.18	146.281.143	33.609.537	23.289.666
Regnskabsmæssig værdi af finansielt leasede aktiver pr. 30.06.18	0	0	10.158.584

6. Materielle anlægsaktiver - fortsat -

Beløb i	Grunde og bygninger	Produktionsanlæg og maskiner	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar
Modervirksomhed:			
Kostpris pr. 01.07.17	360.829.611	233.814.041	106.537.002
Tilgang i året	6.147.012	9.303.362	9.812.456
Afgang i året	0	0	-3.051.479
Kostpris pr. 30.06.18	366.976.623	243.117.403	113.297.979
Opskrivninger pr. 01.07.17	64.169.980	346.588	0
Opskrivninger pr. 30.06.18	64.169.980	346.588	0
Af- og nedskrivninger pr. 01.07.17	-246.769.371	-203.587.450	-83.770.427
Afskrivninger i året	-12.533.496	-8.714.529	-9.313.365
Tilbageførsel af af- og nedskrivninger på afhændede aktiver	0	0	2.934.229
Af- og nedskrivninger pr. 30.06.18	-259.302.867	-212.301.979	-90.149.563
Regnskabsmæssig værdi pr. 30.06.18	171.843.736	31.162.012	23.148.416
Regnskabsmæssig værdi i balancen, såfremt opskrivning til dagsværdi ikke havde været foretaget pr. 30.06.18	137.700.364	31.162.012	23.148.416
Regnskabsmæssig værdi af finansielt leasede aktiver pr. 30.06.18	0	0	10.158.584

7. Værdipapirer og kapitalandele

Beløb i DKK	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	Kapitalandele i associerede virksomheder	Andre værdipapirer og kapitalandele
Koncern:			
Kostpris pr. 01.07.17	0	127.889.051	513.976.159
Tilgang i året	0	0	29.753.223
Afgang i året	0	0	-5.000.000
Kostpris pr. 30.06.18	0	127.889.051	538.729.382
Opskrivninger pr. 01.07.17	0	198.579.460	105.289.372
Tilbageførsel af opskrivninger fra tidligere år	0	0	-175.000
Opskrivninger i året	0	0	8.346.422
Årets resultat fra kapitalandele	0	29.982.258	0
Øvrige egenkapitalreguleringer fra kapitalandele	0	-2.359.853	0
Opskrivninger pr. 30.06.18	0	226.201.865	113.460.794
Regnskabsmæssig værdi pr. 30.06.18	0	354.090.916	652.190.176
Goodwill ved første indregning af kapitalandele målt til indre værdi	0	0	0
Modervirksomhed:			
Kostpris pr. 01.07.17	41.035.164	127.889.051	513.976.159
Tilgang i året	1.124.953	0	29.496.911
Afgang i året	0	0	-5.000.000
Kostpris pr. 30.06.18	42.160.117	127.889.051	538.473.070
Opskrivninger pr. 01.07.17	0	198.579.460	105.289.372
Tilbageførsel af opskrivninger fra tidligere år	0	0	-175.000
Opskrivninger i året	0	0	8.346.422
Årets resultat fra kapitalandele	0	29.982.258	0
Øvrige egenkapitalreguleringer fra kapitalandele	0	-2.359.853	0
Opskrivninger pr. 30.06.18	0	226.201.865	113.460.794
Af- og nedskrivninger pr. 01.07.17	-901.627	0	0
Årets resultat fra kapitalandele	3.316.070	0	0
Udbytte relateret til kapitalandele	-28.000.000	0	0
Af- og nedskrivninger pr. 30.06.18	-25.585.557	0	0
Regnskabsmæssig værdi pr. 30.06.18	16.574.560	354.090.916	651.933.864
Goodwill ved første indregning af kapitalandele målt til indre værdi	514.953	0	0

Navn og hjemsted: Ejerandel

Dattervirksomheder:

VA Energi & Hobby A/S, Viborg 100%

Danish Marine Protein ApS, Ringkøbing-Skjern 61%

Associerede virksomheder:

Nordic Seed International A/S, Skanderborg 25%

Vilomix International Holding A/S, Skanderborg 23%

DAVA Foods Holding A/S, Skanderborg 22%

Dan Agro Holding A/S, Skanderborg 22%

	Koncern		Modervirksomhed	
	30.06.18 DKK	30.06.17 DKK	30.06.18 DKK	30.06.17 DKK

8. Periodeafgrænsningsposter

Forudbetalte forsikringer	5.399.002	4.982.191	5.399.002	4.982.191
Andre periodeafgrænsningsposter	1.307.472	1.230.834	1.307.472	1.230.834
I alt	6.706.474	6.213.025	6.706.474	6.213.025

	Koncern		Modervirksomhed	
	30.06.18 DKK	30.06.17 DKK	30.06.18 DKK	30.06.17 DKK

9. Minoritetsinteresser

Øvrige egenkapitalbevægelser	604.712	0	0	0
Minoritetsinteressernes andel af årets resultat	-322.372	0	0	0
I alt	282.340	0	0	0

10. Udskudt skat

Udskudt skat pr. 01.07.17	1.778.352	2.320.206	0	0
Udskudt skat indregnet i resultatopgørelsen	-384.325	-541.854	0	0
Udskudt skat pr. 30.06.18	1.394.027	1.778.352	0	0

11. Langfristede gældsforpligtelser

Beløb i DKK	Afdrag første år	Restgæld efter 5 år	Gæld i alt 30.06.18	Gæld i alt 30.06.17
-------------	---------------------	------------------------	------------------------	------------------------

Koncern:

Gæld til realkreditinstitutter	4.905.913	73.932.724	98.446.560	86.731.002
Gæld til øvrige kreditinstitutter	0	0	0	119.341.762
Leasingforpligtelser	2.091.780	2.857.342	12.749.182	11.583.261
I alt	6.997.693	76.790.066	111.195.742	217.656.025

Modervirksomhed:

Gæld til realkreditinstitutter	4.905.913	73.932.724	98.446.560	75.979.534
Gæld til øvrige kreditinstitutter	0	0	0	119.341.762
Leasingforpligtelser	2.091.780	2.857.342	12.749.182	11.583.261
I alt	6.997.693	76.790.066	111.195.742	206.904.557

12. Afledte finansielle instrumenter

Bestyrelsen fastsætter rammerne for indgåelse af kontrakter om afledte finansielle instrumenter. Virksomheden indgår alene kontrakter med det formål at afdække valutakursrisikoen på fremtidigt varekøb i udenlandsk valuta.

Virksomheden har indgået en renteswap til sikring af de fremtidige rentebetalinger på et variabelt forrentet realkreditlån.

13. Eventualforpligtelser

Koncernen:

Leasingforpligtelser

Koncernen har indgået leasingkontrakter med en restløbetid på 18 måneder og en gennemsnitlig ydelse på t.DKK 31, i alt t.DKK 548.

Garantiforpligtelser

Koncernen har via DLA Agro afgivet en garanti på t.DKK 500 overfor Direktoratet for Fødevareerhverv vedrørende forretning med EU.

Modervirksomheden:

Leasingforpligtelser

Virksomheden har indgået leasingkontrakter med en restløbetid på 18 måneder og en gennemsnitlig ydelse på t.DKK 31, i alt t.DKK 548.

Garantiforpligtelser

Virksomheden har via DLA Agro afgivet en garanti på t.DKK 500 overfor Direktoratet for Fødevareerhverv vedrørende forretning med EU.

14. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Koncernen:

Til sikkerhed for gæld til realkreditinstitutter t.DKK 98.447 er der givet pant i grunde og bygninger, hvis regnskabsmæssige værdi udgør t.DKK 171.844.

Af koncernens øvrige materielle anlægsaktiver, hvis regnskabsmæssige værdi udgør t.DKK 72.712, skønnes t.DKK 0 at være omfattet af pantsætningen til sikkerhed for gæld til realkreditinstitutter.

Koncernen har udstedt ejerpantebreve på i alt t.DKK 13.930, der giver pant i grunde og bygninger med en regnskabsmæssig værdi på t.DKK 12.595. Ejerpantebrevene er fordelt på i alt t.DKK 0 deponeret til sikkerhed for gæld til kreditinstitutter, medens ejerpantebreve på i alt t.DKK 13.930 henligger i koncernens besiddelse.

Modervirksomheden:

Til sikkerhed for gæld til realkreditinstitutter t.DKK 98.447 er der givet pant i grunde og bygninger, hvis regnskabsmæssige værdi udgør t.DKK 171.844.

Af virksomhedens øvrige materielle anlægsaktiver, hvis regnskabsmæssige værdi udgør t.DKK 54.310, skønnes t.DKK 0 at være omfattet af pantsætningen til sikkerhed for gæld til realkreditinstitutter.

15. Nærtstående parter

Der oplyses ikke om transaktioner med nærtstående parter, da alle transaktioner er gennemført på normale markedsvilkår.

Vederlag til ledelsen fremgår af note 1. Medarbejderforhold.

Beløb i DKK	Tilgodehavender hos medlemmer af direktionen	Tilgodehavender hos medlemmer af bestyrelsen
Kostpris pr. 01.07.17	0	2.804.869
Indbetalt i årets løb	0	-2.804.869
Udbetalt i årets løb	0	5.363.728
Kostpris pr. 30.06.18	0	5.363.728

	Koncern		Modervirksomhed	
	2017/18 DKK	2016/17 DKK	2017/18 DKK	2016/17 DKK
16. Reguleringer til pengestrømsopgørelse				
Andre driftsindtægter	-798.049	-1.112.000	-798.049	-1.112.000
Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver	34.226.241	34.508.473	32.191.539	31.065.227
Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	0	-3.316.070	-4.928.992
Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder	-29.982.258	-29.899.351	-29.982.258	-29.899.351
Indtægter af andre kapitalandele, værdipapirer og tilgodehavender, der er anlægsaktiver	-11.120.101	-17.503.286	-11.120.101	-17.503.286
Finansielle indtægter	-2.188.058	-2.001.596	-2.188.058	-1.998.160
Finansielle omkostninger	9.326.530	10.689.111	9.164.607	10.899.470
Skat af årets resultat	6.027.890	5.873.012	5.145.493	4.481.044
Øvrige reguleringer	1.136.063	7.250.673	1.136.063	7.250.673
I alt	6.628.258	7.805.036	233.166	-1.745.375

17. Anvendt regnskabspraksis

GENERELT

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven for store koncerner og virksomheder i regnskabsklasse C med tilvalg af bestemmelser fra en højere regnskabsklasse.

Virksomheden har ændret regnskabsår fra 01.06 - 31.05 til 01.07 - 30.06. Første regnskabsår efter omlægningen udgør perioden 01.06.16 - 30.06.16. Omlægningen er gennemført som følge af fusion.

Sammenligningstal er ikke sammenlignelige, da regnskabet for 2016 er for en 1 måneders periode og indeværende år 12 måneder

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til foregående år.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, herunder indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser. I resultatopgørelsen indregnes ligeledes alle omkostninger, herunder afskrivninger og nedskrivninger.

I balancen indregnes aktiver, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden, og aktivets værdi kan måles pålideligt. Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå virksomheden, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt. Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet nedenfor for hver enkelt regnskabspost.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

KONCERNREGNSKAB

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden og dens dattervirksomheder, hvori modervirksomheden direkte eller indirekte besidder mere end 50% af stemmerettighederne, eller gennem aftaler har en bestemmende indflydelse. Virksomheder, hvori koncernen besidder kapitalandele, mellem 20% og 50% af stemmerettighederne og udøver betydelig, men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder.

De regnskaber, der anvendes til brug for konsolideringen, aflægges i overensstemmelse med koncernens regnskabspraksis.

17. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -

Koncernregnskabet er udarbejdet som et sammendrag af regnskaber for modervirksomheden og dattervirksomhederne ved sammenlægning af regnskabsposter af ensartet karakter. Ved konsolideringen er der foretaget eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, besiddelser af kapitalandele, interne mellemværender og udbytter samt gevinster og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder i det omfang, de underliggende aktiver og forpligtelser ikke er realiserede.

Minoritetsinteresser

I koncernregnskabet indregnes dattervirksomhedernes regnskabsposter 100%. Minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes egenkapital klassificeres som en del af koncernegenkapitalen. Dattervirksomhedernes resultater fordeles via resultatdisponeringen forholdsmæssigt til minoritetsinteresserne og modervirksomhedens andel af egenkapitalen.

Køb af minoritetsandele i en dattervirksomhed og salg af minoritetsandele i en dattervirksomhed, som ikke medfører ophør af kontrol, behandles i koncernregnskabet som egenkapitaltransaktioner, og forskellen mellem vederlaget og den regnskabsmæssige værdi allokeres til modervirksomhedens andel af egenkapitalen.

VIRKSOMHEDSSAMMENSLUTNINGER

Nyerhvervede eller nystiftede virksomheder indregnes fra erhvervelsestidspunktet henholdsvis stiftelsestidspunktet. Erhvervelsestidspunktet er det tidspunkt, hvor der opnås kontrol over virksomheden. Solgte eller afviklede virksomheder indregnes frem til afståelses- henholdsvis afviklingstidspunktet. Afståelsestidspunktet er det tidspunkt, hvor kontrollen over virksomheden overgår til tredjemand.

Ved erhvervelse af nye virksomheder anvendes overtagelsesmetoden, hvorefter de nytilkøbte virksomheders identificerbare aktiver og forpligtelser måles til dagsværdi på erhvervelsestidspunktet.

Skatteeffekten af de foretagne omvurderinger indregnes.

Kostprisen for kapitalandelene i de erhvervede virksomheder udlignes med den forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes dagsværdi af nettoaktiver på det tidspunkt, hvor koncernforholdet blev etableret.

Den på erhvervelsestidspunktet opgjorte goodwill (positivt forskelsbeløb) indregnes under immaterielle anlægsaktiver. Goodwill afskrives lineært efter en individuel vurdering af aktivets brugstid. Brugstiden for goodwill er fastsat til 5 år under hensyntagen til de forventede fremtidige nettoindtægter fra den virksomhed, som goodwill er knyttet til. Goodwill fra erhvervede virksomheder reguleres indtil udgangen af året efter anskaffelsen.

17. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -

Gevinster eller tab ved afhændelse af dattervirksomheder opgøres som forskellen mellem afhændelsessummen og den regnskabsmæssige værdi af nettoaktiver på salgstidspunktet inkl. ikke afskrevet goodwill samt forventede omkostninger til salg eller afvikling.

VALUTA

Årsrapporten er aflagt i danske kroner.

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post. Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta omregnes til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældsforpligtelsens opståen eller indregning i seneste årsrapport indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkostninger. Anlægsaktiver, varebeholdninger og andre ikke monetære aktiver, der er erhvervet i fremmed valuta, omregnes til historiske valutakurser.

AFLEDTE FINANSIELLE INSTRUMENTER

Afledte finansielle instrumenter måles ved første indregning til kostpris. Efterfølgende måles de til dagsværdi og indregnes i andre tilgodehavender henholdsvis anden gæld.

Dagsværdiregulering af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af fremtidige pengestrømme (pengestrømssikring), indregnes i egenkapitalen. Medfører den sikrede transaktion indregning af et aktiv eller en forpligtelse, indregnes den akkumulerede dagsværdiregulering af sikringsinstrumentet, som tidligere er indregnet i egenkapitalen, i kostprisen for aktivet eller forpligtelsen. Medfører den sikrede transaktion indregning af en indtægt eller en omkostning, indregnes den akkumulerede dagsværdiregulering af sikringsinstrumentet, som tidligere er indregnet i egenkapitalen, sammen med den sikrede indtægt eller omkostning.

Hvis den sikrede transaktion ikke længere forventes at finde sted, ophører behandlingen som pengestrømssikring, og den akkumulerede dagsværdiregulering af sikringsinstrumentet overføres til resultatopgørelsen under andre finansielle poster. Hvis den sikrede transaktion fortsat forventes at finde sted, men betingelserne for pengestrømssikring ikke længere er opfyldt, ophører behandlingen som sikring, og den akkumulerede dagsværdiregulering af sikringsinstrumentet forbliver under egenkapitalen, indtil transaktionen finder sted.

Dagsværdiregulering af afledte finansielle instrumenter, som ikke opfylder betingelserne for behandling som regnskabsmæssig sikring, indregnes løbende i resultatopgørelsen under andre finansielle poster.

17. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -**LEASINGKONTRAKTER**

Leasingkontrakter vedrørende aktiver, hvor virksomheden har alle væsentlige fordele og risici forbundet med ejendomsretten over aktivet (finansielle leasingkontrakter), indregnes i balancen. Finansielt leasede aktiver og dertilhørende leasingforpligtelser måles ved første indregning til dagsværdien af det leasede aktiv eller nutidsværdien af de fremtidige leasingydelser, hvis denne er lavere. Finansielt leasede aktiver behandles efterfølgende som øvrige tilsvarende aktiver.

Leasingforpligtelser vedrørende finansielt leasede aktiver indregnes i balancen som gældsforpligtelser. Efter første indregning måles leasingforpligtelser til amortiseret kostpris, hvorefter leasingydelsens rentedel indregnes i resultatopgørelsen over leasingperioden.

Leasingydelser vedrørende operationelle leasingkontrakter indregnes lineært i resultatopgørelsen over leasingperioden.

RESULTATOPGØRELSE**Nettoomsætning**

Indtægter ved salg af varer indregnes i resultatopgørelsen, såfremt levering og risikoovergang til køber har fundet sted inden udgangen af regnskabsåret, og når salgsbeløbet kan opgøres pålideligt og forventes indbetalt. Nettoomsætning måles til dagsværdi og opgøres ekskl. moms og afgifter opkrævet på vegne af tredjemand samt med fradrag af rabatter.

Indtægter vedrørende salg af tjenesteydelser indregnes i takt med levering af tjenesteydelserne. Nettoomsætningen måles til salgsværdien af det fastsatte vederlag ekskl. moms og afgifter opkrævet på vegne af tredjemand samt med fradrag af rabatter.

Produktionsomkostninger

I produktionsomkostninger indregnes omkostninger, der direkte eller indirekte afholdes for at opnå årets nettoomsætning, herunder råvarer og hjælpematerialer, løn og gager samt leasing af og af- og nedskrivninger på anlægsaktiver, som anvendes i produktionsprocessen.

Distributionsomkostninger

I distributionsomkostninger indregnes omkostninger til distribution af varer solgt i året samt gennemførte salgskampagner m.v. Herunder indregnes løn og gager til salgspersonale, reklame- og udstillingsomkostninger m.v. samt leasing af og af- og nedskrivninger på anlægsaktiver, som anvendes i distributions- og salgsaktiviteten.

17. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -**Administrationsomkostninger**

I administrationsomkostninger indregnes omkostninger, der er afholdt i året til ledelse og administration, herunder løn og gager til det administrative personale og ledelse samt omkostninger til kontorlokaler, kontoromkostninger, tab på debitorer m.v. samt leasing af og af- og nedskrivninger på anlægsaktiver, der anvendes til administrative forhold.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter omfatter indtægter af sekundær karakter i forhold til virksomhedens aktiviteter, herunder lejeindtægter, negativ goodwill og gevinster ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Af- og nedskrivninger

Afskrivninger på materielle anlægsaktiver tilsigter, at der sker systematisk afskrivning over aktivernes forventede brugstid. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende brugstider og restværdier:

	Brugstid, år	Rest- værdi, procent
Goodwill	5	0
Bygninger	25	0
Indretning af lejede lokaler	20	0
Produktionsanlæg og maskiner	5-8	0
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	5	0

Goodwill afskrives over 5 år. Brugstiden er fastsat under hensyntagen til de forventede fremtidige nettoindtægter fra den virksomhed eller aktivitet, som goodwill er knyttet til.

Grunde afskrives ikke.

Afskrivningsgrundlaget er aktivets kostpris fratrukket forventet restværdi ved afsluttet brugstid. Afskrivningsgrundlaget reduceres endvidere med eventuelle nedskrivninger. Brugstiden og restværdien fastsættes, når aktivet er klar til brug, og revurderes årligt.

Nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver foretages efter anvendt regnskabspraksis omtalt i afsnittet "Nedskrivning af anlægsaktiver".

17. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -**Indtægter af kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder**

For kapitalandele i associerede virksomheder og i modervirksomheden tillige dattervirksomheder, der måles efter indre værdis metode, indregnes andelen af virksomhedernes resultat i resultatopgørelsen efter eliminering af urealiserede interne gevinster og tab og med fradrag af eventuel af- og nedskrivning af goodwill. For associerede virksomheder elimineres interne gevinster og tab alene forholdsmæssigt.

Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder omfatter ligeledes gevinster og tab ved salg af kapitalandele.

Indtægter af andre kapitalandele, værdipapirer og tilgodehavender, der er anlægsaktiver

Heri indregnes renteindtægter, udbytter, urealiserede kursgevinster samt realiserede afhændelsesgevinster.

Andre finansielle poster

Under andre finansielle poster indregnes renteindtægter og renteomkostninger, rentedelen af finansielle leasingydelse, valutakursgevinster og -tab ved transaktioner i fremmed valuta m.v.

Amortisering af kurstab og låneomkostninger vedrørende finansielle forpligtelser indregnes løbende som finansiell omkostning.

Skat af årets resultat

Årets aktuelle og udskudte skatter indregnes i resultatopgørelsen som skat af årets resultat med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte i egenkapitalen med den del, der kan henføres til poster indregnet direkte i egenkapitalen.

BALANCE**Immaterielle anlægsaktiver***Goodwill*

Goodwill måles i balancen til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Goodwill afskrives lineært baseret på brugstider, som fremgår af afsnittet "Af- og nedskrivninger".

17. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -

Gevinster og tab ved afhændelse af immaterielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem en eventuel salgspris med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet.

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver omfatter grunde og bygninger, indretning af lejede lokaler, produktionsanlæg og maskiner samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar.

Materielle anlægsaktiver måles i balancen til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil aktivet er klar til brug. Renter af lån til at finansiere fremstillingen indregnes ikke i kostprisen.

Kostprisen for et samlet aktiv opdeles i separate bestanddele, der afskrives hver for sig, hvis brugstiden på de enkelte bestanddele er forskellig.

Materielle anlægsaktiver afskrives lineært baseret på brugstider og restværdier, som fremgår af afsnittet "Af- og nedskrivninger".

Gevinster eller tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem en eventuel salgspris med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet fratrukket eventuelle omkostninger til bortskaffelse.

Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder

I koncernens balance indregnes og måles associerede virksomheder efter den indre værdis metode, hvilket indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi, opgjort efter koncernens regnskabspraksis, reguleret for resterende værdi af positiv eller negativ goodwill samt forholdsmæssige interne gevinster og tab.

I modervirksomhedens balance måles kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder efter den indre værdis metode, hvilket indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi, opgjort efter modervirksomhedens regnskabspraksis, reguleret for resterende værdi af positiv eller negativ goodwill samt gevinster og tab ved transaktioner med de pågældende virksomheder.

17. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -

Goodwill indregnet under kapitalandele i associerede virksomheder og i modervirksomheden tillige kapitalandele i dattervirksomheder afskrives lineært på grundlag af en individuel vurdering af aktivets brugstid. Brugstiden for goodwill er fastsat til 5 år under hensyntagen til de forventede fremtidige nettoindtægter fra den virksomhed, som goodwill er knyttet til.

Gevinster eller tab ved afhændelse af dattervirksomheder og associerede virksomheder opgøres som forskellen mellem afhændelsessummen og den regnskabsmæssige værdi af nettoaktiver på salgstidspunktet inkl. ikke afskrevet goodwill samt forventede omkostninger til salg eller afvikling. Gevinster og tab indregnes i resultatopgørelsen under indtægter af kapitalandele.

Den forholdsmæssige andel af associerede virksomheders regnskabsmæssige indre værdi, er opgjort efter koncernens regnskabspraksis, der fremgår af de øvrige afsnit, og omfatter endvidere følgende:

Associerede virksomheder er sambeskattet med de danske tilknyttede virksomheder. Den danske selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede danske selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster.

Nedskrivning af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af anlægsaktiver, der ikke måles til dagsværdi, vurderes årligt for indikationer på værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning.

Hvis virksomhedens realiserede afkast af et aktiv eller en gruppe af aktiver er lavere end forventet, anses dette som en indikation på værdiforringelse.

Foreligger der indikationer på værdiforringelse, foretages nedskrivningstest af hvert enkelt aktiv henholdsvis hver gruppe af aktiver.

Der foretages nedskrivning til genindvindingsværdien, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Som genindvindingsværdi anvendes den højeste værdi af nettosalgspris og kapitalværdi. Kapitalværdien opgøres som nutidsværdien af de forventede nettopengestrømme fra anvendelsen af aktivet eller aktivgruppen samt forventede nettopengestrømme ved salg af aktivet eller aktivgruppen efter endt brugstid.

Nedskrivninger tilbageføres, når begrundelsen for nedskrivningen ikke længere består. Nedskrivninger på goodwill tilbageføres ikke.

17. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -**Varebeholdninger**

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-princippet. Der nedskrives til nettorealiseringsværdien, hvis denne er lavere.

Kostpris for råvarer og hjælpematerialer samt handelsvarer opgøres som købspriser med tillæg af omkostninger direkte foranlediget af anskaffelsen.

Nettorealiseringsværdien for varebeholdninger opgøres som salgssum med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der afholdes for at effektuere salget, og fastsættes under hensyntagen til omsættelighed, ukurans og udvikling i forventet salgspris.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til pålydende værdi med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af tab.

Nedskrivninger til imødegåelse af tab opgøres på grundlag af en individuel vurdering af de enkelte tilgodehavender, når der på individuelt niveau foreligger en objektiv indikation på, at et tilgodehavende er værdiforringet.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, der er indregnet under aktiver, omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Andre værdipapirer og kapitalandele

Andre værdipapirer måles til dagsværdi svarende til kursværdien på balancedagen.

Andre kapitalandele måles til dagsværdi i balancen. For kapitalandele, som handles på et aktivt marked, svarer dagsværdien til kursværdien på balancedagen. Andre kapitalandele, hvor dagsværdien ikke kan opgøres pålideligt, måles til kostpris.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter indestående på bankkonti samt kontante beholdninger.

17. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -**Egenkapital**

Forslag til udbytte for regnskabsåret indregnes som særlig post under egenkapitalen.

Reserve for opskrivninger omfatter i modervirksomhedens årsregnskab opskrivning af til dagsværdi. Reserven måles med fradrag af udskudt skat og reduceres med afskrivninger på de opskrevne aktiver. Ved afhændelse af aktiverne overføres det resterende beløb fra reserve for opskrivninger til overført resultat.

Nettoopskrivning af kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder indregnes i modervirksomhedens årsregnskab under egenkapitalen i reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode i det omfang, den regnskabsmæssige værdi overstiger kostprisen.

Aktuelle og udskudte skatter

Skyldig og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, reguleret for betalte acontoskatter.

Udskudte skatteforpligtelser og udskudte skatteaktiver beregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser. Der indregnes dog ikke udskudt skat af midlertidige forskelle vedrørende skattemæssigt ikke afskrivningsberettiget goodwill samt andre poster, hvor midlertidige forskelle, bortset fra virksomhedsovertagelser, er opstået på anskaffelsestidspunktet uden at have effekt på resultat eller skattepligtig indkomst. I de tilfælde, hvor opgørelse af skatteværdien kan foretages efter forskellige beskatningsregler, måles udskudt skat på grundlag af den af ledelsen planlagte anvendelse af aktivet henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver indregnes med den værdi, de efter vurdering forventes at kunne realiseres til ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller ved udligning i skat af fremtidig indtjening.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat.

Gældsforpligtelser

Langfristede gældsforpligtelser måles til kostpris på tidspunktet for stiftelse af gældsforholdet (lånoptagelsen). Gældsforpligtelserne måles herefter til amortiseret kostpris, hvor kurstab og låneomkostninger indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel omkostning over løbetiden på grundlag af den beregnede, effektive rente på tidspunktet for stiftelse af gældsforholdet.

Kortfristede gældsforpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvilket normalt svarer til gældens pålydende værdi.

17. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -**Modtagne forudbetalinger fra kunder**

Modtagne forudbetalinger fra kunder omfatter beløb modtaget fra kunder forud for tidspunktet for levering af den aftalte vare eller færdiggørelse af den aftalte tjenesteydelse.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under forpligtelser, omfatter modtagne indbetalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende regnskabsår.

PENGESTRØMSOPGØRELSE

Pengestrømsopgørelsen opstilles efter den indirekte metode og viser pengestrømme fra driften, investeringer og finansiering samt likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme fra driften opgøres som årets resultat, reguleret for ikke kontante driftsposter, betalte selskabsskatter og ændringer i driftskapitalen.

Pengestrømme fra investeringer omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af virksomheder og finansielle aktiver samt køb, udvikling, forbedring og salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Pengestrømme fra finansiering omfatter finansiering fra udbetalt udbytte til ejerne, samt optagelse af og afdrag på langfristede gældsforpligtelser. Endvidere omfatter pengestrømme fra finansiering ydelser på finansielle leasingkontrakter.

Likviditeten ved årets begyndelse og slutning sammensætter sig af likvide beholdninger og kortfristet gæld til kreditinstitutter.